

Service document examens 2021-2022

Versie 17 december 2021

Inleiding

Met dit servicedocument ontvangen scholen informatie over het eindexamen in schooljaar 2021-2022. In dit document worden de in de Kamerbrief van 17 december aangekondigde maatregelen toegelicht. Onderstaande informatie is van toepassing op alle leerlingen (regulier voortgezet onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, vavo en staatsexamen) die dit schooljaar het eindexamen in één of meerdere of alle vakken afleggen.¹

Let op: Dit zijn de maatregelen in schooljaar 2021-2022. Deze kunnen verschillen van de maatregelen in voorgaand schooljaar (2020-2021). Gebruik om die reden dit servicedocument en niet de verouderde versie van vorig schooljaar. Bij eventuele wijzigingen wordt de meest actuele informatie op Rijksoverheid.nl gedeeld.

Samenvatting maatregelen eindexamen 2021-2022

- Het schoolexamen (of het college-examen in het geval van het staatsexamen) en het centraal examen gaan dit schooljaar beide door. Een uitzondering hierop is het centraal examen in de beroepsgerichte profielvakken op het vmbo (het cspe). Dat centrale examen gaat dit schooljaar gedeeltelijk door (zie onderstaand voor een toelichting).
- Verder zijn er een aantal aanvullende maatregelen genomen ten aanzien van het eindexamen:
 - I. Het tweede tijdvak is uitgebreid van vier naar tien dagen. Daarmee krijgen leerlingen de mogelijkheid om het centraal examen van een of meerdere vakken te spreiden over het eerste en tweede tijdvak als zij vanwege achterstanden meer tijd nodig hebben voor de voorbereiding op het examen. Ook biedt de uitbreiding van het tweede tijdvak ruimte aan leerlingen die in het eerste tijdvak ziek zijn of in quarantaine zitten om een deel of het volledige centraal examen af te leggen in het tweede tijdvak. Een gevolg van deze maatregel is dat de datum waarop de N-termen van het eerste tijdvak, en dus de uitslag, bekend worden gemaakt verschillen voor havo/vwo en het vmbo. Voor het tweede en het derde tijdvak is dit niet het geval;
 - II. Er komt een herkansingstijdvak (derde tijdvak) op de eigen school waarin eindexamenkandidaten centrale examens kunnen herkansen;
 - III. Eindexamenkandidaten die opgaan voor het diploma krijgen een extra herkansingsmogelijkheid voor het centraal examen (zij mogen twee vakken in plaats van één vak herkansen). Zij kunnen dit zowel in het tweede als het derde tijdvak doen. Het is niet mogelijk om twee keer hetzelfde vak te herkansen. Voor vmbo-bb en -kb leerlingen geldt dat zij daarnaast nog een herkansing hebben voor het beroepsgerichte profielvak;
 - IV. Het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe) in het vmbo wordt dit schooljaar gedeeltelijk afgesloten met een centraal examen en gedeeltelijk met een schoolexamen. Twee van de drie (voor een deel van de profielvakken in het vmbo-gl) of twee van de vier (voor vmbo-bb en -kb en de overige profielen in vmbo-gl) onderdelen worden getoetst met een centraal examen. De deeltaken die buiten de centraal te examineren onderdelen vallen, maken deel uit van het schoolexamen. Welke onderdelen worden getoetst met een centraal worden landelijk aangewezen. Zie hoofdstuk IV voor een uitgebreidere toelichting;
 - V. Eerder is al aangekondigd dat de afnameperiode voor de flexibele en digitale centrale examens in het vmbo-bb en -kb is verlengd tot en met 22 juli. Ook de afnameperiode voor de beroepsgerichte keuzevakken is verruimd en loopt van 16 februari tot en met 22 juli;

¹ Waar in dit document wordt gesproken over leerlingen worden ook de studenten van de vavo bedoeld.

- VI. De herkansingsregeling voor staatsexamenkandidaten die opgaan voor een diploma is uitgebreid. Alle examenonderdelen (college-examen en centraal examen) van twee vakken kunnen worden herkanst als de kandidaat daarmee alsnog kunnen slagen voor het diploma. Verder worden een aantal aanvullende maatregelen getroffen. Zie pagina 9 van dit document voor een uitgebreide toelichting voor staatsexamenkandidaten.

Toelichting maatregelen eindexamen 2021-2022

I. Uitbreiding tweede tijdvak en spreiding over de tijdvakken

- Het tweede tijdvak wordt voor alle leerlingen uitgebreid van vier naar tien dagen.
- Leerlingen die tijdens het eerste tijdvak ziek zijn of in quarantaine moeten, kunnen een deel van het centraal examen of het volledige centraal examen afleggen in het tweede tijdvak. Daarnaast is het net als in andere jaren mogelijk om in het tweede tijdvak centrale examens te herkansen.
- Ook is het mogelijk om het centraal examen te spreiden over het eerste en het tweede tijdvak. Het kan voorkomen dat een leerling kampt met achterstanden voor een of meerdere specifieke vakken als gevolg van bijvoorbeeld lesuitval of ziekte en daardoor meer voorbereidingstijd voor deze vakken nodig heeft. In een dergelijke situatie of als een leerling dat om een andere reden wenst, kan de eerste afname van het centraal examen van deze vakken voor deze leerling worden doorgeschoven naar het tweede tijdvak. Zo kan een deel van de centrale examens worden afgelegd in het eerste tijdvak en het andere deel in het tweede tijdvak.
- De keuze voor het spreiden van het centraal examen ligt bij de leerling, maar uiteraard in goed overleg met de (vak)docent. Als een leerling voor een of meerdere vakken in het tweede tijdvak voor het eerst wil opgaan, geeft de leerling dit uiterlijk 22 april 2022 bij de school aan. De school stelt de leerling in staat om in het tijdvak van zijn of haar voorkeur op te gaan voor de eerste kans van het centraal examen van het betreffende vak. Als een leerling zich later dan 22 april meldt bij de school, of zich niet bij de school meldt, besluit de school in welk tijdvak de leerling de centrale examens aflegt. Dit geldt ook voor kandidaten van het staatsexamen. Zij geven hun keuze individueel of via een vso-school door aan het CvTE.
- Als de leerling geen keuze heeft doorgegeven of zich later dan 22 april meldt, dan laat de school uiterlijk 29 april aan de leerling weten welke vakken de leerling in het eerste en/of het tweede tijdvak aflegt.
- Het is verstandig om leerlingen goed en tijdig te informeren over de mogelijke gevolgen van het gebruikmaken van de spreidingsmogelijkheden. De leerling kan door centrale examens voor de eerste keer niet in het eerste maar het tweede tijdvak te maken extra voorbereidingstijd creëren maar de leerling neemt daarmee ook een risico.
- Indien de leerling dat wil, mag de eerste afname van vakken en de herkansing(en) van andere vakken in het tweede tijdvak gecombineerd worden. De leerling weet in dat geval nog niet de volledige uitgangspositie voor alle vakken. Om die reden is het verstandig dat de leerling een zorgvuldige afweging maakt, eventueel samen met de docent. Een verkeerde keuze geeft geen recht op een extra herkansing. Bij constatering van een, achteraf, verkeerd gemaakte keuze is ongeldig verklaren van het examen door de school niet toegestaan.
- De resultaten van het schoolexamen worden net als in een regulier schooljaar tien dagen voor de start van het eerste tijdvak aangeleverd. Ook als de eerste kans van het centraal examen van een vak wordt doorgeschoven naar het tweede tijdvak.
- Als een leerling als gevolg van bijvoorbeeld ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak kan het bevoegd gezag, net als in een regulier schooljaar, besluiten dat er meer tijd aan de leerling wordt geboden om het schoolexamen af te ronden (dus na de start van het eerste tijdvak). Daarbij geldt de regel dat het schoolexamen van een vak volledig moet zijn afgesloten voor de eerste kans van het

centraal examen van het betreffende vak waar de leerling voor opgaat (eerste of tweede tijdvak).

- Het uitgebreide tweede tijdvak is van 13 tot en met 24 juni. De N-termen worden op 1 juli bekendgemaakt. Het rooster van het tweede tijdvak wordt in januari door het CvTE bekendgemaakt op Examenblad. Scholen ontvangen hierover een mailing via Examenblad.

II. Herkansingstijdvak (derde tijdvak) op school voor regulier onderwijs en vavo

- Er komt een derde tijdvak op de eigen school (met uitzondering van de aangewezen vakken) waarin leerlingen kunnen herkansen.
- De examens in dit herkansingstijdvak worden afgenomen op de school zelf. Dit tijdvak vindt plaats van 5 tot en met 8 juli, waarmee er één week overlap ontstaat met de start van de zomervakantie van regio midden. De N-termen worden bekendgemaakt op 14 juli. Over dit rooster worden scholen uiterlijk in maart via de Maartaanvulling op de Januari- en Septembermededeling geïnformeerd door het CvTE.
- Leerlingen mogen kiezen of ze hun herkansingen in het tweede of derde tijdvak maken. Wacht een leerling tot het derde tijdvak, dan neemt hij hiermee wel een risico, omdat het kan gebeuren dat hij tijdens het derde tijdvak ziek is of in quarantaine moet.

III. Extra herkansing

- Alle leerlingen die opgaan voor het diploma in schooljaar 2021-2022 (regulier v(s)o, vavo en staatsexamen) kunnen het centraal examen van twee verschillende vakken herkansen. Zie pagina 9 voor een uitgebreide toelichting op de maatregelen voor het staatsexamen. In een regulier examenjaar kan het centraal examen van één vak worden herkanst. Daarop geldt een uitzondering voor vmbo-leerlingen die net als in een regulier schooljaar, naast de herkansing voor het centraal examen, ook het beroepsgerichte programma kunnen herkansen.
- De extra herkansing kan alleen worden ingezet voor vakken die in schooljaar 2021-2022 worden afgesloten (dit geldt specifiek voor studenten van de vavo en staatsexamenkandidaten). Een uitzondering geldt voor leerlingen in het regulier vo die eerder in het (voor)-voorlaatste jaar een vak vervroegd hebben afgesloten. Wanneer zij bijvoorbeeld in het schooljaar 2020-2021 vervroegd examen in één of meerdere vakken hebben gedaan, en dit niet naar wens hebben kunnen afronden, kunnen zij voor het reeds afgesloten vak een van de twee herkansingen inzetten. Dit is echter niet toegestaan als het examen van het betreffende vak al in schooljaar 2019-2020 is afgelegd en de kandidaat toen voor dit vak al een RV-toets heeft gemaakt.
- Net als in een regulier schooljaar geldt het hoogst behaalde cijfer (behaald bij de herkansing of het eerder afgelegde centraal examen).
- De extra herkansing geldt ook voor de leerlingen die digitale centrale examens vmbo-bb en/of -kb afleggen. Binnen de afnameperiode, die loopt tot en met 22 juli, kunnen de scholen de afnames van de (extra) herkansingen zelf inplannen.

IV. Beroepsgerichte profielvakken en het cspe

- Het cspe in het vmbo wordt in schooljaar 2021-2022 deels afgesloten met een centraal examen en deels afgesloten met een schoolexamen.
- In de beroepsgerichte leerwegen bestaan de cspe's uit vier onderdelen. Dit schooljaar wordt het centraal examen van het beroepsgerichte profielvak afgesloten met twee aangewezen onderdelen van het cspe.² De overige deeltaken van het beroepsgerichte profielvak worden in onderstaande tabel is per profiel te vinden welke onderdelen in schooljaar 2021-2022 met een centraal examen worden afgesloten. De onderdelen in het examenprogramma die niet worden getoetst met een centraal examen worden wel afgesloten met een schoolexamen. Daarvoor zorgt de school.

² De cspe's vmbo-bb/kb en de cspe's vmbo-gl in de profielen M&T en D&P kennen de vaste onderdelen A, B, C en D. De zeven profielen vmbo-gl kennen de vaste onderdelen A, B en C.

- Hoe het (eind)cijfer van het beroepsgerichte profielvak in het vmbo precies wordt betrokken bij de uitslagbepaling en de 5,5-regel wordt nog bepaald. Hierover volgt later meer informatie.
- De cspe's die in schooljaar 2021-2022 niet worden ingezet als centraal examen worden beschikbaar gesteld. In principe gebruiken scholen deze voor de onderdelen van het beroepsgerichte profielvak die worden afgesloten met een schoolexamen.
- Vmbo-bb en -kb-leerlingen kunnen ook dit schooljaar, naast de herkansing(en) in de algemene vakken, een herkansing afleggen voor (delen van) het beroepsgerichte profielvak. Als zij een onderdeel van het vak willen herkansen dat wordt afgesloten met een cspe, dan maken zij het cspe als herkansing. Als zij een onderdeel willen herkansen dat wordt afgesloten met een schoolexamen is het aan de school om te voorzien in een herkansing voor dit onderdeel. Dit geldt ook voor gl-leerlingen die één van de twee herkansingen willen inzetten voor het beroepsgerichte profielvak.
- Voor leerlingen die in schooljaar 2021-2022 in hun voorlaatste (derde) leerjaar zitten en in dit schooljaar het beroepsgerichte profielvak afsluiten, geldt ook dat het beroepsgerichte profielvak wordt afgesloten met deels een cspe en deels een schoolexamen.
- Voor leerlingen die in schooljaar 2020-2021 in het voorlaatste (derde) leerjaar zaten en in dat jaar het beroepsgerichte profielvak hebben afgesloten geldt dat zij dit vak hebben afgesloten met een schoolexamen. Het behaalde eindcijfer blijft staan. Als zij dit vak in schooljaar 2021-2022 willen herkansen, geldt dat zij dit schooljaar recht hebben op een herkansing. Daarbij wordt aangesloten bij de wijze waarop het betreffende onderdeel, of de betreffende onderdelen in schooljaar 2021-2022 worden getoetst. Dat betekent dat het kan voorkomen dat een kandidaat die vorig jaar een onderdeel heeft afgesloten met een schoolexamen, hetzelfde onderdeel dit jaar herkanst door middel van een cspe.

De volgende onderdelen van het beroepsgerichte profielvak worden in schooljaar 2021-2022 afgesloten met een cspe:

Profiel/schoolsoort	Cspe onderdeel
BWI bb/kb/gl	A en C
D&P bb/kb	A en D
D&P gl	B en C
E & O bb/kb	A en D
E & O gl	A en B
Groen bb/kb/gl	B en C
HBR bb/kb	A en C
HBR gl	A en B
MVI bb/kb	C en D
MVI gl	A en C
M & T bb/kb/gl	A en C
PIE bb/kb	B en D
PIE gl	B en C
Z&W bb/kb	C en D
Z&W gl	A en C

Aanvullende informatie

Aangepaste examentrajecten

Voor leerlingen die een aangepast examentraject afleggen, gelden de volgende regels:

Gespreid examen zoals bedoeld in artikel 59 van het Eindexamenbesluit VO

- Leerlingen die gespreid examen afleggen hebben in de reguliere situatie ieder jaar van het gespreid examen één herkansingsmogelijkheid voor de vakken waarin in dat schooljaar het eindexamen is afgelegd. Dit schooljaar is dat anders.
- Leerlingen die in schooljaar 2021-2022 in het eerste jaar van het gespreid examen zitten en vakken afronden, hebben dit schooljaar recht op het herkansen van twee centrale examens. Volgend schooljaar (het tweede jaar van het gespreid examen) kunnen deze leerlingen deelnemen aan één herkansing voor het centraal examen uit dat jaar.
- Leerlingen die in schooljaar 2021-2022 in het tweede jaar van het gespreid examen zitten, krijgen in schooljaar 2021-2022 de mogelijkheid om voor twee vakken waarin ze dit jaar centraal examen doen, het centraal examen te herkansen. Dat geldt ook voor leerlingen die vorig jaar ook al gebruik hebben gemaakt van de tweede herkansing.

Vervroegd examen in (voor)-voorlaatste leerjaar

- Alle leerlingen mogen in het voor- of (voor)-voorlaatste leerjaar al eindexamen doen in één of meerdere vakken. Dit is in schooljaar 2021-2022 niet anders.
- De extra herkansingsmogelijkheid geldt alleen voor leerlingen die in schooljaar 2021-2022 opgaan voor het gehele diploma. Net als in de reguliere situatie hebben leerlingen die vervroegd examen doen in één of meerdere vakken in totaal één mogelijkheid tot herkansing van een centraal examen. De extra herkansingsmogelijkheid die specifiek geldt voor dit schooljaar, geldt dus niet voor leerlingen die in het (voor)-voorlaatste leerjaar zitten en in 2021-2022 één of meerdere vakken afsluiten, maar pas in een volgend schooljaar opgaan voor het diploma.
- Leerlingen die in schooljaar 2021-2022 opgaan voor het diploma en in een eerder schooljaar vervroegd examen hebben gedaan, hebben dit schooljaar wel recht op twee herkansingen, tenzij ze vorig jaar het vervroegd afgesloten vak al hebben herkanst. Dan resteert er nog één herkansing. Ze kunnen ook het vak of de vakken herkansen die zij in een eerder leerjaar hebben afgesloten, tenzij zij in schooljaar 2019-2020 hebben deelgenomen aan twee RV-toetsen. In dat geval hebben zij recht op één (de extra) herkansing. Indien een leerling in 2019-2020 heeft deelgenomen aan één RV-toets, dan heeft de leerling dit jaar twee herkansingsmogelijkheden.

Vakken op een hoger niveau

- Net als ieder ander jaar mogen leerlingen ook dit schooljaar eindexamen doen in een vak op een hoger niveau. Leerlingen moeten daarbij zoals altijd voldoen aan het PTA van het vak op het hogere niveau.
- Ook voor leerlingen die één of meer vakken afleggen op een hoger niveau geldt dat zij recht hebben op het herkansen van het centraal examen van twee vakken.
- Leerlingen die na het afleggen van het centraal examen op een hoger niveau willen terugvallen naar hun geëigende niveau hebben, net als in een regulier jaar, de mogelijkheid het centraal examen in het betreffende vak opnieuw af te leggen op het geëigende niveau. Dit geldt niet als een van de twee herkansingen. Deze leerlingen hebben dus nog twee mogelijkheden tot herkansing van het centraal examen. De herkansingen komen naast de mogelijkheid om het centraal examen alsnog op het eigen niveau te maken als onderdeel van de terugvaloptie.

Leerwerktraject en doorlopende leerroute

- De maatregelen die dit jaar gelden, gelden ook voor deelnemers aan het leerwerktraject en de doorlopende leerroute.

Aanpassing normeringsmethodiek

- Het CvTE heeft aangegeven dat ze, net als vorig jaar, bij het centraal examen niet op de gebruikelijke manier kan komen tot de technische N-term. Het CvTE zal daarom weer een aanpak hanteren die daar zo dicht mogelijk in de buurt komt. De manier waarop reacties op het centraal examen, van leerlingen via het LAKS en van docenten via de Examenlijn worden betrokken bij het vaststellen van de N-term is hetzelfde als in andere jaren toen er wel op een reguliere wijze genormeerd werd.
- Het CvTE zorgt ervoor dat de normering ook dit jaar recht doet aan de prestaties van leerlingen, waardoor leerlingen terecht een voldoende of onvoldoende behalen. Ook zorgt het CvTE ervoor dat de eisen die gesteld worden aan leerlingen zo veel mogelijk gelijk blijven aan de eisen van de jaren vóór de coronapandemie.
- Meer informatie over de normering van het centraal examen in schooljaar 2021-2022 zal gelijktijdig met de Januari-aanvulling op de Septembermededeling worden gepubliceerd.

Aanpassen PTA en Examenreglement

- Na vaststelling van het Examenreglement voor 1 oktober is het in beginsel niet mogelijk om het Examenreglement te wijzigen. Er kunnen dit jaar echter onvoorziene omstandigheden zijn waardoor een wijziging toch noodzakelijk is. Dit geldt ook voor een eventuele wijziging van het PTA.
- Voor het vaststellen van het gewijzigde PTA en/of Examenreglement dient de reguliere procedure, inclusief advies van de examencommissie en instemming van de MR, voor het vaststellen van het PTA en Examenreglement opnieuw te worden doorlopen.
- Leerlingen, ouders en de inspectie dienen altijd per ommekeer over een wijziging van het PTA en/of Examenreglement actief geïnformeerd te worden. De inspectie wordt door de school geïnformeerd door een mailbericht te zenden aan examenloket@duo.nl. Daarbij moet het volgende worden doorgegeven: welk (deel van het) PTA het betreft (klas, jaar, schoolsoort), reden van wijziging, welke wijziging het betreft, dat de MR heeft ingestemd en dat de wijziging niet in het nadeel van de leerlingen is. Het gewijzigde PTA wordt vervolgens in het Internetschooldossier geüpload.

Dit is opnieuw een bijzonder examenjaar. De oproep aan scholen is om op een verantwoordelijke en zorgvuldige manier om te gaan met de geboden ruimte (zoals het aanpassen van het Examenreglement en/of het PTA) in het belang van de leerlingen en de waarde van het diploma.

Uitslagbepaling, diploma en cijferlijsten

Uitslagbepaling

- Er worden geen aanpassingen gedaan aan de uitslagbepaling met uitzondering van het beroepsgerichte profielvak in het vmbo. Hoe het cijfer van het beroepsgerichte profielvak precies wordt betrokken bij de uitslagbepaling wordt nog bepaald. Hierover volgt later meer informatie.
- Een uitzondering geldt voor de kandidaten die in schooljaar 2019-2020 al één of meerdere vakken die normaal een CE kennen, met een schoolexamen (of college-examen) hebben afgesloten. Voor hen geldt de 5,5-regel niet.

Registratie resultaten in ROD (voorheen BRON)

- De resultaten voor het schoolexamen moeten, net als reguliere jaren, tien dagen voor de aanvang van het eerste tijdvak worden aangeleverd. Deze aanlevertermijn geldt zowel voor leerlingen die in het eerste tijdvak opgaan voor het centraal examen, als leerlingen die in het tweede tijdvak voor het eerst opgaan voor het centraal examen van één of meerdere vakken.
- Deze aanlevertermijn geldt ook voor het aanleveren van de eindcijfers voor vakken die met alleen een schoolexamenonderdeel worden afgesloten.

- Net als in een regulier examenjaar heeft het bevoegd gezag ook dit schooljaar de mogelijkheid om in een leerling toe te staan dat het schoolexamen na aanvang van het eerste tijdvak wordt afgerond. Het bevoegd gezag kan dit toestaan als een leerling als gevolg van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meerdere vakken niet heeft kunnen afsluiten. Het resultaat voor het schoolexamen dient altijd voor de afname van het CE van het betreffende vak te zijn aangeleverd.

Diploma en cijferlijst

Bovenstaande maatregelen hebben geen effect op de vorm van het diploma of de cijferlijst.

Data examens voortgezet onderwijs 2022

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de planning van de tijdvakken van de centrale examens en het moment van bekendmaking van de N-termen per tijdvak. Als gevolg van de aanpassing van de examenplanning dit schooljaar (de uitbreiding van het tweede tijdvak en het derde tijdvak op de scholen) is de uitslagdatum van het eerste tijdvak verschillend voor havo- en vwo-leerlingen en vmbo-leerlingen. Havo- en vwo-leerlingen horen op 9 juni de uitslag van het eerste tijdvak. Vmbo-leerlingen horen de uitslag op 15 juni. Dit geldt niet voor het tweede en het derde tijdvak.

Examenrooster centrale examens regulier voortgezet onderwijs en vavo		
Tijdvak	Afnamedagen	Bekendmaking N-termen (uitslag)
Tijdvak 1: Eerste afnames	12 t/m 30 mei	9 juni*
Tijdvak 2: Eerste afnames en herkansingen	13 t/m 24 juni	1 juli
Tijdvak 3: Herkansingen	5 t/m 8 juli	14 juli

*De N-termen voor de flexibele en digitale centrale examens in het vmbo worden op 15 juni bekendgemaakt. Voor de afname van de aangewezen vakken, zie de Activiteitenplanning van het CvTE.

Examenrooster centrale examens staatsexamen ((schriftelijke) college-examens zijn niet opgenomen)		
Tijdvak	Afnamedagen	Bekendmaking N-termen (uitslag)
Tijdvak 1: Eerste afnames	12 t/m 30 mei	9 juni
Tijdvak 2: Eerste afnames	13 t/m 24 juni	1 juli
Tijdvak 3: Herkansingen	9 t/m 18 augustus	26 augustus

Doorwerking maatregelen uit schooljaar 2019-2020 en 2020-2021

In de examenjaren 2019-2020 en 2020-2021 zijn vanwege de omstandigheden als gevolg van de covid-19 epidemie verschillende maatregelen getroffen ten aanzien van het eindexamen. Een aantal van deze maatregelen werkt voor een deel van de examenkandidaten door in het schooljaar 2021-2022.

Gebruik van eindcijfers uit schooljaar 2019-2020

- Leerlingen die in schooljaar 2019-2020 examen hebben gedaan, kunnen de komende jaren gebruik blijven maken van de eindcijfers die ze reeds hebben behaald in dat schooljaar. Dit geldt voor alle leerlingen die in 2020 een vak hebben afgesloten en om welke reden dan ook toen niet direct een diploma hebben gehaald. De eindcijfers die behaald zijn in schooljaar 2019-2020 blijven gebaseerd op het reeds behaalde schoolexamenresultaat. Er wordt niet alsnog deelgenomen aan het centraal examen voor deze vakken, tenzij het gaat om leerlingen die in 2020 op grond van artikel 37a van het Eindexamenbesluit VO al vervroegd eindexamen hebben afgelegd in één of meer vakken en dit/deze vak(ken) willen herkansen. De herkansing bestaat dan uit het alsnog afleggen van het centraal examen.
- Hetzelfde geldt voor staatsexamenkandidaten en vavo-leerlingen die in schooljaar 2019-2020 deelcertificaten hebben behaald. Net als andere jaren blijven ook de in schooljaar 2019-2020 behaalde eindcijfers tien jaar geldig en kunnen zij gedurende die periode worden ingezet om een diploma te behalen.

Vrijstelling van de 5,5-regel bij gebruik eindcijfers uit schooljaar 2019-2020

- In een regulier examenjaar is een voorwaarde om te kunnen slagen voor het diploma dat het rekenkundig gemiddelde van de bij het centraal examen behaalde resultaten ten minste een 5,5 is (de 5,5-regel).
- Leerlingen in het regulier vo, staatsexamenkandidaten en vavo-leerlingen die in schooljaar 2019-2020 één of meerdere vakken hebben afgesloten waarbij normaal gesproken een CE wordt afgenomen, zijn ook in examenjaar 2022 vrijgesteld van de 5,5-regel. Wanneer leerlingen in 2019-2020 wel enkele vakken hebben afgerond, maar die vakken of onderdelen in reguliere jaren niet worden afgesloten met een centraal examen, blijft de 5,5-regel wel van kracht. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om afronding van het vak maatschappijleer of het profielwerkstuk of een vak als BSM of informatica en informatietechnologie.
- Voor het staatsexamen geldt dat de 5,5-regel alleen vervalt als een in schooljaar 2019-2020 behaald resultaat voor een vak waarvan het CE toen is komen te vervallen, dit schooljaar wordt betrokken bij de uitslagbepaling. Een in schooljaar 2019-2020 behaald resultaat kan in schooljaar 2021-2022 niet bij de uitslagbepaling worden betrokken, als in het betreffende vak in 2021-2022 opnieuw eindexamen is gedaan.

Informatie voor staatsexamenkandidaten

Uitbreiding tweede tijdvak en spreiding over tijdvakken

- Het volledige staatsexamen, dat voor de meeste vakken bestaat uit een centraal examen en een college-examen (dat weer kan bestaan uit mondelinge, schriftelijke en praktische college-examens) per vak, vindt dit examenjaar op de reguliere wijze plaats.
- De afname van het centraal examen vindt plaats volgens het afnamerooster voor het eerste en het tweede tijdvak dat ook geldt voor reguliere vo-scholen. Staatsexamenkandidaten hebben ook de mogelijkheid om de centrale examens te spreiden over het eerste en het tweede tijdvak. Staatsexamenkandidaten (en bij het staatsexamen betrokken scholen) kunnen op de website van DUO het rooster vinden van de centrale examens en de college-examens.
- Staatsexamenkandidaten herkansen hun centrale examens na afloop van de college-examens, tijdens het derde tijdvak van het staatsexamen in augustus. Dit is conform het verloop in andere jaren en houdt verband met het feit dat kandidaten pas na afloop van de college-examens hun uitgangspositie kennen, weten of ze recht hebben op een herkansing en kunnen inschatten welk vak zij willen herkansen. Dat komt doordat de college-examens van staatsexamenkandidaten (net als in andere jaren) worden afgenomen na het centraal examen.

Extra herkansing

- Voor staatsexamenkandidaten die in examenjaar 2022 opgaan voor een diploma wordt, net als in het examenjaar 2021, de herkansingsregeling uitgebreid. Staatsexamenkandidaten die dit jaar opgaan voor een diploma en in eerste instantie niet geslaagd zijn, krijgen het recht op het herkansen van alle onderdelen van maximaal twee vakken waarin zij in 2022 staatsexamen hebben gedaan, mits zij daardoor alsnog kunnen slagen. Met onderdelen wordt bedoeld: centraal examen, mondeling college-examen, schriftelijk college-examen en praktisch college-examen.

In aanvulling op de maatregelen die hierboven zijn toegelicht, worden ook een aantal aanvullende maatregelen genomen voor het staatsexamen. Een deel hiervan betreft maatregelen die ook in de examenjaren 2020 en 2021 van kracht waren en in 2022 worden doorgezet en een deel betreft nieuwe maatregelen.

Voorlichting vso-scholen over de eindexamens

- Om staatsexamenkandidaten zo goed mogelijk voor te bereiden op de afname van het mondeling college-examen maakt het CvTE een informatiefilmpje. In dit filmpje kunnen kandidaten zien hoe het mondeling college-examen verloopt en wat er van hen verwacht wordt. Zo weten kandidaten voorafgaand aan de examens wat zij kunnen verwachten van het examen en kunnen zij zich daarop voorbereiden.
- Dit informatiefilmpje en andere informatie over de maatregelen in examenjaar 2022 wordt door het CvTE verspreid onder alle deelnemende scholen en individuele kandidaten zodat alle kandidaten op de hoogte zijn van de mogelijkheden bij het staatsexamen.

Leerlingdossier bij college-examen

- Alle staatsexamenkandidaten hebben de mogelijkheid om eerder behaalde resultaten aan te leveren. Hierbij kan gedacht worden aan de resultaten van diagnostische toetsen, methodetoetsen of andere vormen van toetsing.
- De examinerator kan deze informatie gebruiken om inzicht te krijgen in de schoolvorderingen en het niveau van de kandidaat. Dit helpt de examinerator om het instapniveau van het examen te bepalen en daarmee zo goed mogelijk aan te sluiten bij het niveau van de kandidaat.
- De aangeleverde informatie maakt geen deel uit van de beoordeling van het college-examen en is daarmee ook niet van invloed op het uiteindelijke cijfer voor dit examen.

- De kandidaat kan deze informatie zelf meebrengen en aan de examinerator tonen. In het geval van een vso-leerling kan het ook via de contactpersoon van de vso-school worden aangeleverd. De informatie kan in hard-copy worden meegebracht naar het college-examen. Het format en de vorm waarin de informatie wordt geleverd staan niet vast.

Aanwezigheid eigen docent of vertrouwenspersoon bij het college-examen

- Als een staatsexamenkandidaat baat heeft bij de aanwezigheid van een eigen docent of vertrouwenspersoon bij de afname van het college-examen dan is dat mogelijk.
- Het doel van de aanwezigheid van de eigen docent of vertrouwenspersoon is het geruststellen van de leerling en het creëren van een prettige en veilige afnameomgeving.
- Ook kan de vertrouwenspersoon uitleg geven over de situatie van de kandidaat zodat examinatoren begrijpen hoe de kandidaat reageert op vragen.
- De aanwezige docent of vertrouwenspersoon heeft geen inhoudelijke rol bij de afname van het examen en heeft ook geen invloed op het bepalen van het cijfer. Hij of zij is ook niet aanwezig bij het vaststellen van de beoordeling.
- Een aantal voorbeelden van mogelijkheden voor de aanwezige persoon:
 - Hij of zij kan de kandidaat geruststellen;
 - Hij of zij kan de vraag van de examinerator zo nodig letterlijk herhalen;
 - Hij of zij kan verhelderende opmerkingen maken gedurende het examen. Dit zijn geen hints of antwoorden op de vraag;
 - Hij of zij kan aangeven dat de kandidaat even tijd nodig heeft om een antwoord te formuleren als de examinerator te snel doorgaat naar de volgende vraag.
- Vso-scholen melden aan DUO welke leerlingen een docent of vertrouwenspersoon willen meenemen in verband met het kunnen handhaven van coronamaatregelen in het schoolgebouw.
- Als individuele kandidaten iemand willen meenemen naar het examen melden zij dit eveneens bij DUO.
- Het CvTE en/of DUO verstrekken aanvullende informatie over de rol van de aanwezige docent of vertrouwenspersoon en de precieze mogelijkheden.

Vorbereiding examinatoren en vooroverleg op vso-scholen

- Gezien de omstandigheden van dit schooljaar wordt er bij de afname van het college-examen maximaal aandacht besteed aan de afnamecondities zodat de afname voor de kandidaat zo prettig mogelijk verloopt. In de afname wordt zo veel mogelijk maatwerk geboden aan de kandidaten, waarbij zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de beperkingen en specifieke behoeften van elke individuele kandidaat.
- In de voorbereiding van de examinatoren wordt specifiek aandacht besteed aan de omstandigheden van dit examenjaar en hoe hier zo goed mogelijk rekening mee kan worden gehouden door de examinatoren.
- Voorafgaand aan de afname van het staatsexamen bij vso-leerlingen wordt in contact tussen de voorzitter van de locatie en de contactpersoon van de vso-school besproken hoe de afname van het college-examen zo goed mogelijk bij de behoeften van de leerlingen van de school kan aansluiten.
- De contactpersoon van de vso-school fungeert daarbij als tussenpersoon tussen de (ouders van de) kandidaat en de locatievoorzitter bij het vormgeven van de afname van het examen. Bij dit voorbereidingsgesprek kunnen ook maatwerkmogelijkheden besproken worden.
- Bij maatwerk kan onder meer gedacht worden aan het geven van meer tijd aan kandidaten die dit nodig hebben om hun antwoorden te formuleren, of het bieden van de mogelijkheid de antwoorden op papier te geven als spreken een probleem is.